

**Stosowanie formularzy
uzasadnień wyroków
w postępowaniu karnym
przed sądem I instancji
oraz w postępowaniu
odwoławczym.
Komentarz praktyczny
wraz z formularzami
uzasadnień i
orzecznictwem**

Wstęp

Zgodnie ze znowelizowanym Kodeksem postępowania karnego, na mocy ustawy z 19.7.2019 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania karnego oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2019 r. poz. 1694), **uzasadnienie wyroku** sądu I instancji, w tym wyroku nakazowego i wyroku łącznego, oraz wyroku sądu odwoławczego i wyroku wydanego w postępowaniu o wznowienie postępowania sporządza się na formularzu według ustalonego wzoru (art. 99a KPK).

Na podstawie delegacji wynikającej z treści art. 99a § 2 KPK wydane zostało rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z 28.11.2019 r. w **sprawie wzorów formularzy uzasadnień wyroków oraz sposobu ich wypełniania** (Dz.U. z 2019 r. poz. 2349), które określa sposób wypełnienia i wzory formularzy uzasadnień (akt ten wszedł w życie 5.12.2019 r.):

- 1) wyroku sądu I instancji, w tym wyroku nakazowego (UK 1);
- 2) wyroku sądu I instancji – wyroku wydanego w postępowaniu, o którym mowa w rozdziale 58 KPK (UWO);
- 3) wyroku sądu I instancji – wyroku łącznego (UWŁ);
- 4) wyroku sądu odwoławczego (UK 2);
- 5) wyroku wydanego w postępowaniu o wznowienie postępowania (UWP).

Prezentowana publikacja stanowi pierwsze systemowe opracowanie dotyczące **wykładni wzorów formularzy uzasadnień wyroków oraz sposobu ich wypełniania**. Niniejsze opracowanie ma stanowić próbę wszechstronnego spojrzenia na wieloaspektowe zagadnienie wykorzystania formy tabularycznej w celu przekazania w sposób zwięzły i komunikatywny treści uzasadnienia wyroku. Niniejsza publikacja analizuje proces tworzenia uzasadnienia

Uzasadnienie
wyroku

Rozporządzenie
w sprawie wzorów
formularzy
uzasadnień
wyroków oraz
sposobu ich
wypełniania

Wykładnia wzorów
formularzy
uzasadnień
wyroków oraz
sposób ich
wypełniania

wyroku sądu w postępowaniu karnym, omawiając jego elementy składowe w odniesieniu do każdego wzoru formularza.

W pracy posłużono się analizą treści normatywnych, przede wszystkim obejmując badaniem treść rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 28.11.2019 r. w sprawie wzorów formularzy uzasadnień wyroków oraz sposobu ich wypełniania oraz przepisy Kodeksu postępowania karnego. Wypowiedzi te uzupełniono analizą dogmatyczną, uwzględniając poglądy doktryny. Analizie poddano także orzecznictwo Sądu Najwyższego oraz sądów powszechnych.

W rozdziale 1 omówiono zagadnienia regulujące kwestię **charakteru prawnego uzasadnienia jako czynności prawnej**, wykazując że uzasadnienie wyroku stanowi procesowe oświadczenie argumentacyjne sądu. W rozdziale tym poddano analizie zagadnienia odnoszące się do dokumentacji czynności sporządzenia uzasadnienia oraz stylu, w którym powinno zostać sporządzone, akcentując konieczność zachowania takich cech wypowiedzi jak klarowność i zwięzłość, których urzeczywistnienie ma stanowić zastosowanie wzoru formularzy w postaci tabelarycznej formy zapisu i przedstawienia treści uzasadnienia wyroku.

Rozdział 2 został poświęcony omówieniu zakresu zastosowania wzoru formularza uzasadnienia wyroku sądu I instancji, w tym wyroku nakazowego (**UK 1**). Formularz UK 1 jest przeznaczony do sporządzenia uzasadnienia w sprawach karnych i o przestępstwa karnoskarbowe rozstrzyganych przez sąd I instancji. W rozdziale 2 przedstawiono zagadnienia odnoszące się do sposobu wypełnienia tego formularza w zakresie ustaleń faktycznych, oceny dowodów, podstawy prawnej wyroku, kar, przypadku, środków karnych i innych rozstrzygnięć. W rozdziale tym omówiono także zagadnienia odnoszące się do kosztów procesu i podpisu.

Rozdział 3 poświęcono kwestiom związanym z zastosowaniem wzoru formularza uzasadnienia wyroku sądu I instancji – wyroku wydanego w postępowaniu, o którym mowa w rozdziale 58 KPK (**OWU**). Rozdział ten reguluje problematykę odszkodowania i zadośćuczynienia. Tematyka ta stanowi także przedmiot regulacji zawartych w ustawie z 23.2.1991 r. o uznaniu za nieważne orzeczeń wydanych wobec osób represjonowanych za działalność na rzecz

Charakter prawny uzasadnienia jako czynności prawnej

Zakres zastosowania wzoru formularza uzasadnienia wyroku sądu I instancji, w tym wyroku nakazowego (UK 1)

Formularz uzasadnienia wyroku sądu I instancji – wyroku wydanego w postępowaniu, o którym mowa w rozdziale 58 KPK (OWU)

niepodległego bytu Państwa Polskiego (t.j. Dz.U.z 2018 r. poz. 2099 ze zm.). W rozdziale tym dokonano wykładni zagadnień odnoszących się do wnioskodawcy, związku przedstawienia zgłoszonego żądania, ustaleń faktycznych, oceny dowodów, podstawy prawnej oraz powodów rozstrzygnięcia, a także kosztów procesu i podpisu.

W rozdziale 4 omówiono zastosowanie wzoru formularza uzasadnienia wyroku sądu I instancji – wyroku łącznego (UWŁ). W tej części wyłożono zagadnienia odnoszące się do zastosowania wzoru formularza w zakresie ustaleń faktycznych, oceny dowodów, podstawy kary łącznej i jej wymiaru, wymiaru środka karnego, a także kosztów procesu i podpisu.

Rozdział 5 zawiera rozważania dotyczące zakresu zastosowania i sposobu wypełnienia wzoru formularza uzasadnienia wyroku sądu odwoławczego (UK 2). W tym rozdziale poddano wykładni kwestie odnoszące się do podmiotu wnoszącego apelację, granic zaskarżenia, w tym kierunku i zakresu zaskarżenia, podniesionych zarzutów apelacyjnych i wniosków apelacyjnych. Rozdział ten został także poświęcony rozważaniom obejmującym zagadnienia dotyczące ustalenia faktów w związku z dowodami przeprowadzonymi przez sąd odwoławczy, w tym oceną tych dowodów. W niniejszym rozdziale zamieszczono analizę stanowiska sądu wobec zgłoszonych zarzutów i wniosków, okoliczności podlegających uwzględnieniu z urzędu oraz dopuszczalnych rozstrzygnięć sądu *ad quem*: reformatoryjnego, kasatoryjnego oraz utrzymującego w mocy rozstrzygnięcia sądu *a quo*. W rozdziale tym odniesiono się również do zagadnień związanych z kosztami postępowania odwoławczego i podpisem.

Rozdział 6 został poświęcony zagadnieniom odnoszącym się do **załącznika do formularza uzasadnienia wyroku sądu odwoławczego**. W tej części omówiono funkcję załącznika i sposób jego poprawnego wypełnienia w powiązaniu z treścią formularza uzasadnienia wyroku sądu odwoławczego (UK 2).

Rozdział 7 przeznaczono na analizę wzoru formularza uzasadnienia wyroku wydanego w postępowaniu o wznowienie postępowania (UWP). W tym rozdziale przeanalizowano i omówiono zagadnienia odnoszące się do ustaleń faktycznych i oceny dowodów

Formularz uzasadnienia wyroku sądu I instancji – wyroku łącznego (UWŁ)

Formularz uzasadnienia wyroku sądu odwoławczego (UK 2)

Załącznik do formularza uzasadnienia wyroku sądu odwoławczego

Formularz uzasadnienia wyroku wydanego w postępowaniu o wznowienie postępowania (UWP)

przeprowadzonych w postępowaniu wznowieniowym, a także rozstrzygnięcia sądu wznowieniowego, kosztów procesu oraz podpisu.

We wnioskach podsumowano najistotniejsze elementy oceny stanu prawnego, wskazując na zalety instytucji wzoru formularza uzasadnienia wyroku w zakresie realizacji podstawowych cech uzasadnienia, w szczególności jego zwięzłości i komunikatywności. Zwrócono uwagę na zakres spraw, w których możliwe jest sporządzenie uzasadnienia z wykorzystaniem wzoru formularza, obejmujący wyroki wydane w postępowaniach karnych i karnoskarbowych. Za konieczne uznano rozszerzenie tego zakresu. Sformułowano w tym zakresie wnioski *de lege ferenda*.

Niniejsze opracowanie stanowi pracę zbiorową, a nie wspólną. Zagadnienia w rozdziałach I, V, VI i VII opracował dr *Dariusz Drajewicz*, który jest także autorem wstępu i wniosków końcowych. Rozdziały II, III i IV przygotował dr *Piotr Gensikowski*.

W pracy uwzględniono stan prawny na dzień 30.6.2020 r.

[Przejdź do księgarni →](#)